

## 2.4.23

## Η διάσπαση των ολιγαρχικών

## ΚΕΙΜΕΝΟ

4.23 Τῇ δ' ὕστεραίᾳ  
οἱ μὲν τριάκοντα πάνυ δὴ ταπεινοὶ καὶ ἔρημοι  
συνεκάθηντο ἐν τῷ συνεδρίῳ·  
τῶν δὲ τρισχιλίων  
ὅπου ἕκαστοι τεταγμένοι ἦσαν,  
πανταχοῦ διεφέροντο πρὸς ἀλλήλους.  
ὅσοι μὲν γὰρ ἐπεποιήκεσάν τι βιαίότερον  
καὶ ἐφοβοῦντο,  
ἐντόνως ἔλεγον  
ὥς οὐ χρεῖη καθυφίεσθαι  
τοῖς ἐν Πειραιεῖ·  
ὅσοι δὲ ἐπίστευον  
μηδὲν ἡδικηκέναι,  
αὐτοὶ τε ἀνελογίζοντο  
καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδασκον  
ὥς οὐδὲν δέοιντο τούτων τῶν κακῶν,  
καὶ τοῖς τριάκοντα οὐκ ἔφασαν χρῆναι πείθεσθαι  
οὐδ' ἐπιτρέπειν ἀπολλύναι τὴν πόλιν.  
Καὶ τὸ τελευταῖον ἐψηφίσαντο  
ἐκείνους μὲν καταπαῦσαι,  
ἄλλους δὲ ἐλέεσθαι.  
Καὶ εἵλοντο δέκα, ἕνα ἀπὸ φυλῆς.

## ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Την επόμενη μέρα  
οι Τριάκοντα πολύ ταπεινωμένοι και εγκαταλελειμμένοι  
παρευρέθησαν στην αίθουσα συνεδριάσεων·  
οι τρεις χιλιάδες από την άλλη,  
όπου βρισκόταν ο καθένας τους,  
σε όλα τα μέρη της πόλης διαφωνούσαν μεταξύ τους.  
Γιατί όσοι είχαν διαπράξει βιαιότερες πράξεις  
και φοβούνταν,  
υποστήριζαν έντονα  
ότι δεν έπρεπε να υποχωρήσουν  
σε αυτούς που βρίσκονταν στον Πειραιά·  
όσοι αφετέρου πίστευαν  
ότι δεν είχαν διαπράξει κανένα αδίκημα,  
οι ίδιοι συλλογίζονταν  
και προσπαθούσαν να πείσουν και τους άλλους  
ότι δεν χρειαζόταν να υποφέρουν αυτά τα δεινά  
και έλεγαν ότι δεν πρέπει να υπακούσουν στους Τριάκοντα  
ούτε να τους επιτρέψουν να καταστρέψουν την πόλη.  
Και στο τέλος αποφάσισαν  
να καθαιρέσουν εκείνους από την εξουσία  
και να εκλέξουν άλλους.  
Και εξέλεξαν δέκα, έναν από κάθε φυλή.

## ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Την επόμενη ημέρα συνεδρίασαν οι Τριάκοντα για να εκτιμήσουν την κατάσταση. Ωστόσο, η ήττα τους και ο θάνατος του Κριτία τους είχαν κάνει να νιώθουν ταπεινωμένοι και απομονωμένοι. Οι Τρισχίλιοι που είναι διασκορπισμένοι σε διάφορα σημεία της πόλης, κυρίως σε στρατιωτικές φρουρές, αισθάνονται ανασφάλεια και αγωνία για το μέλλον τους. Ανάμεσά τους έχουν ξεσπάσει διαφωνίες για το αν πρέπει να συνεχίσουν να στηρίζουν τους Τριάκοντα.

Συγκεκριμένα, οι πιο σκληροί ολιγαρχικοί από αυτούς, οι οποίοι είχαν συμπράξει με τον Κριτία και με άλλους στις αυθαιρεσίες και στις βιαιότητες, από φόβο μήπως οι δημοκρατικοί θελήσουν να τους εκδικηθούν, παρουσιάζονται ανυποχώρητοι. Προτείνουν τη συνέχιση του εμφυλίου πολέμου και αρνούνται κάθε συζήτηση για συμβιβασμό με τους δημοκρατικούς. Οι μετριοπαθείς όμως, οι οποίοι δεν είχαν συμμετοχή στα εγκλήματα που είχαν διαπράξει οι Τριάκοντα, δε φοβούνται τα αντίποινα των δημοκρατικών. Γι' αυτό υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει λόγος να υποφέρουν τα δεινά ενός εμφυλίου πολέμου και ότι δε θα πρέπει πλέον να στηρίζουν τους Τριάκοντα και να υπακούν σε αυτούς, προκειμένου να σταματήσουν οι καταστροφές στην πόλη.

Τελικά, οι Τρισχίλιοι αποφάσισαν με ψηφοφορία να καθαιρέσουν τους Τριάκοντα και να εκλέξουν δέκα άλλους άρχοντες, έναν από κάθε φυλή. Η απόφαση αυτή δείχνει ότι προφανώς πλέον δεν εμπιστεύονταν τους Τριάκοντα, αλλά δεν υπερίσχυσε και η άποψη του συμβιβασμού με τους δημοκρατικούς. Εξέλεξαν τους δέκα νέους άρχοντες προκειμένου να πολεμήσουν κατά των δημοκρατικών.